

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 28 PŽ-3051/2022-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac doc. dr. sc. Jelena Čuveljak, u pravnoj stvari predlagatelja osiguranja SINDIKALNA STAMBENA ZADRUGA u stečaju iz Zagreba, Trg bana J. Jelačića 15, OIB 35785996858, kojeg zastupa punomoćnik Neno Rstić, odvjetnik u Zagrebu, Biankinijeva 9, protiv protivnika osiguranja SEMIANA MEJAKA iz Zagreba, Horvaćanska cesta 53B, OIB 06845420734, radi odlučivanja o prijedlogu za određivanje privremene mjere, odlučujući o žalbi predlagatelja osiguranja protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-72/22 od 2. lipnja 2022., 20. srpnja 2022.

r i j e š i o j e

I. Ukida se rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-72/22 od 2. lipnja 2022. i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovan postupak.

II. O zahtjevu predlagatelja osiguranja za naknadom troška drugostupanjskog postupka sud će odlučiti u konačnoj odluci.

Obrazloženje

1. Pobijanim rješenjem označenim u izreci ovog rješenja sud prvog stupnja je odbio kao neosnovan prijedlog za osiguranje nenovčane tražbine predlagatelja osiguranja za određivanjem privremene mjere kojom bi se Financijskoj agenciji, Regionalni centar Zagreb, zabranilo da izda naloge bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava protivniku osiguranja ili bilo kojoj drugoj osobi po njegovom nalogu u postupku izravne naplate protiv Addiko Bank d.d. po osnovi Zahtjeva za izravnu naplatu podnesenog od strane protivnika osiguranja 9. ožujka 2022. temeljem pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2355/18 od 22. ožujka 2019. i Ugovora o ustupu potraživanja sklopljenog između predlagatelja osiguranja kao cedenta i protivnika osiguranja kao cesionara sačinjenog u formi javnobilježničkog akta 5. studenoga 2018. kod javnog bilježnika Tomislava Kneza iz Svete Nedelje poslovni broj OU-134/18. Tako je prvostupanjski sud riješio sukladno odredbi članka 347. stavka 2. Ovršnog zakona („Narodne novine” broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20) jer je ocijenio da je predlagatelj osiguranja „učinio do određenog stupnja vjerojatnosti postojanje spornog pravnog odnosa” no „nije učinio vjerojatnim da je mjera potrebna radi sprječavanja

nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, radi sprečavanja nasilja ili radi osiguranja pravnoga reda”.

2. Protiv tog rješenja žalbu je podnio predlagatelj osiguranja pobijajući ga u cijelosti zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bitne povrede postupovnih odredbi i pogrešne primjene materijalnog prava. Žalitelj smatra da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku jer rješenje ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, izreka rješenja proturječi razlozima navedenima u obrazloženju rješenja odnosno u rješenju nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi nejasni i proturječni, a o odlučim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima rješenja navodi o sadržaju isprava i samih tih isprava. Žalitelj smatra da je pogrešan stav suda glede primjene materijalnog prava odnosno stav suda da se u konkretnom slučaju ne primjenjuje članak 346. Ovršnog zakona već da se primjenjuje samo članak 347. stavak 2. Ovršnog zakona; žalitelj smatra da se obje navedene zakonske odredbe moraju primijeniti. Glede alternativnih pretpostavki u svom prijedlogu predlagatelj osiguranja je ukazao na potrebu donošenja privremene mjere zbog vjerojatnosti nastanka teško nadoknadive štete te potrebe da se istom na razini vjerojatnosti osigura pravni red. Za donošenje tražene privremene mjere je dovoljno da je predlagatelj osiguranja samo jednu od tih alternativnih pretpostavki dokazao na razini vjerojatnosti, što smatra da jeste. Naime, predlagatelj osiguranja je u prijedlogu naveo da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje njegove tražbine jer bi se pravno neosnovano i protivno članku 167. Stečajnog zakona naplatio od Addiko bank d.d. od kojega predlagatelj osnovano potražuje isti iznos tražbine – time bi protivnik osiguranja promijenio postojeće stanje stvari. Zato predlagatelj smatra da je učinio vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječio nastanak teško nadoknadive štete koja mu prijeti ako protivnik osiguranja naplati potraživanje od Addiko bank d.d. koje je identično potraživanju kojeg ima i predlagatelj osiguranja prema toj banci, a predlagatelju osiguranja će biti znatno otežan povrat po protivniku osiguranja neosnovano naplaćenog iznosa kojim trebaju biti namireni vjerovnici predlagatelja osiguranja. Žalitelj ističe da on kao društvo u stečaju mora osigurati novčana sredstva za vođenje sudskog postupka protiv protivnika osiguranja za povrat neosnovano naplaćenih novčanih sredstava te u konačnom i u slučaju uspjeha u sporu nakon najmanje pet godina, upitna je naplativost te presude prema protivniku osiguranja. Žalitelj smatra da je dokazao i alternativnu pretpostavku – potrebu osiguranja pravnog reda jer smatra da je Ugovor o cesiji kojim je tražbina predlagatelja osiguranja prenesena na protivnika osiguranja u vrijeme kada predlagatelj osiguranja nije bio u stečaju (2018. godina) te da isti ne može imati pravnu snagu nakon otvaranja stečaja jer bi se time protivnik osiguranja naplatio ispred svih ostalih stečajnih vjerovnika predlagatelja osiguranja tim više što se je i sam protivnik osiguranja prijavio glede iste tražbine kao stečajni vjerovnik u stečajnom postupku nad predlagateljem osiguranja te mu je ta tražbina u tom postupku priznata. Tražena mjera osiguranja kojom bi se zabranio prijenos zaplijenjenih sredstava sa računa Addiko bank d.d. na protivnika osiguranja (ista sredstva bi ostala blokirana dok se ne razriješi sporni odnos između stranaka) ničim nije suprotna javnom interesu i istom mjerom ne bi se protivniku osiguranja nanijela veća šteta. Nadalje, pogrešno sud zaključuje da protivnik osiguranja ne pokušava

temeljem Ugovora o ustupu potraživanja i presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2355/18 ostvariti svoju tražbinu prema predlagatelju osiguranja već prema Addiko bank d.d. budući da zanemaruje činjenicu da upravo predlagatelj osiguranja temeljem presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2355/18 ima tražbinu prema Addiko bank d.d. Pogrešan je i stav suda da je predlagatelj osiguranja trebao dokazati da protivnik osiguranja poduzima radnje kojima može opteretiti odnosno raspolagati svojom imovinom. Da je protivnik osiguranja poduzeo takve radnje, predlagatelj osiguranja bi podnio tužbu radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji, a ne prijedlog za izdavanje privremene mjere. Prema tome, predlagatelj osiguranja smatra da je na razini vjerojatnosti dokazao da postoji osnova za izdavanje zatražene privremene mjere te da je sud neizdavanjem iste pogrešno primijenio materijalno pravo. Žalitelj predlaže drugostupanjskom sudu da uvaži žalbene navode na način da preinači, podredno ukine pobijano rješenje i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak uz naknadu troška sastava žalbe u ukupnom iznosu od 1.560,00 kn.

Odgovor na žalbu predlagatelja osiguranja nije podnesen.

3. Žalba predlagatelja osiguranja je osnovana.

Ispitavši pobijano rješenje temeljem odredbe članka 365. stavaka 1. i 2., te čl. 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine” broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19 i 80/22) u vezi s člankom 21. stavkom 1. Ovršnog zakona („Narodne novine” broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20) u granicama razloga određenih u žalbi te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. Zakona o parničnom postupku i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odnosu na primjenu materijalnog prava u odluci o troškovima postupka, ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku na što u žalbi osnovano ukazuje žalitelj.

4. Iz činjeničnih navoda tužbe i prijedloga za osiguranje određivanjem privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine predlagatelja osiguranja proizlazi da je protivnik osiguranja nakon otvaranja stečajnog postupka nad predlagateljem osiguranja podnio Financijskoj agenciji na naplatu zahtjev za izravnu naplatu (i to) tražbine u iznosu od 341.287,50 kn s pripadajućim kamatama koja je dosuđena predlagatelju osiguranja (pravomoćnom) presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2355/18, a koju je tražbinu predlagatelj osiguranja prije pravomoćnosti te presude Ugovorom o ustupu potraživanja (koji je ovjeren od strane javnog bilježnika Tomislava Kneza poslovni broj OU-13/18 od 5. studenoga 2018.) prenio na protivnika osiguranja. Nadalje, iz činjeničnih navoda tužbe i prijedloga za osiguranje kao i iz isprava priloženih spisu proizlazi da je protivnik osiguranja postupao protivno odredbi članka 167. Stečajnog zakona jer je i predmetno potraživanje prema predlagatelju osiguranja (s osnova odvjetničkih troškova nastalih u postupku koji je vođen pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1256/18, naknadno P-2355/18) prijavio i u stečajnom postupku te mu je to potraživanje priznato rješenjem Trgovačkog suda u Bjelovaru poslovni broj St-740/19

od 11. svibnja 2021. (kao vjerovniku drugog višeg isplatnog reda); dakle, protivnik osiguranja svoje potraživanje s osnova naknade za odvjetničko zastupanje prema predlagatelju osiguranja nastoji naplatiti i u stečajnom postupku (kao stečajni vjerovnik), ali i izvan stečaja kao vjerovnik stečajne mase premda to nije (naime, ne radi se o potraživanju protivnika osiguranja prema predlagatelju osiguranja za pružene odvjetničke usluge nastale posljednjih šest mjeseci prije otvaranja stečajnog postupka u odnosu na koje bi protivnik osiguranja bio vjerovnik stečajne mase u smislu članka 156. stavka 1. točke 2. Stečajnog zakona). Upravo zbog navedenog, predlagatelj osiguranja u svom prijedlogu za osiguranje smatra da bi naplata tražbine koju je predlagatelj osiguranja imao prema trećoj osobi (Addiko bank d.d.) i koja je spornim Ugovorom o cesiji (kojeg predlagatelj osiguranja tužbenim zahtjevom nastoji staviti izvan snage) prenesena na protivnika osiguranja prouzročila nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu jer je predlagatelj osiguranja u stečaju i mora osigurati novčana sredstva za vođenje postupka radi naplate neosnovano naplaćenih novčanih sredstava, a k tome tražena mjera osiguranja nije suprotna javnom interesu te se tom mjerom protivniku osiguranja ne bi nanijela veća šteta.

Prvostupanjski je sud izvršio uvid u isprave priložene prijedlogu za osiguranje (i tužbi) te je na temelju tako provedenog postupka ocijenio da je „predlagatelj osiguranja učinio do određenog stupnja vjerojatnosti postojanje spornog pravnog odnosa” između stranaka, no on nije učinio vjerojatnim da je mjera potrebna radi sprječavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, radi sprječavanja nasilja ili radi osiguranja pravnoga reda, pa je iz tog razloga odbio prijedlog za osiguranje.

5. Prethodno, ovaj sud napominje da predlagatelj osiguranja u žalbi osnovano ukazuje na to da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbu članka 347. stavka 2. Ovršnog zakona smatrajući da su tom odredbom propisane posebne pretpostavke za određivanje tzv. regulacijske mjere zbog čega se ne primjenjuje odredba članka 346. tog Zakona. Naime, odredbom članka 346. Ovršnog zakona određene su (sve) pretpostavke koje moraju biti ispunjene za određivanje privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine predlagatelja osiguranja, dok je člankom 347. stavkom 2. Ovršnog zakona propisano da sud može odrediti mjeru kojom će privremeno urediti sporni odnos među strankama ako je to nužno radi sprječavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, nasilja ili ako je to potrebno iz drugih važnih razloga radi osiguranja pravnoga reda.

Prema tome, člankom 346. Ovršnog zakona su određene sve pretpostavke za određivanje privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine, a ako sud ocijeni da je zbog sprječavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, nasilja ili iz drugih važnih razloga radi osiguranja pravnoga reda potrebno (i) privremeno urediti sporni odnos između strankama, on će donijeti takvu privremenu mjeru kojom će privremeno urediti sporni odnos između strankama (a koja nije jedna od mjera određenih člankom 347. stavkom 1. Ovršnog zakona). Slijedom navedenog, pogrešno je pravno shvaćanje prvostupanjskog suda da odredba članka 347. stavka 2. Ovršnog zakona propisuje posebne pretpostavke za određivanje privremene mjere jer ta zakonska odredba ovlašćuje sud da donese mjeru kojom bi privremeno uredio sporni odnos među strankama, a koja mjera nije jedna od mjera propisanih člankom

347. stavkom 1 Ovršnog zakona. Uostalom, da je tome tako, jasno proizlazi i iz naslova iznad odredbi članka 346. i 347. Ovršnog zakona jer je u naslovu iznad članka 346. tog Zakona jasno navedeno da ta zakonska odredba propisuje pretpostavke za određivanje privremene mjere dok je iz naslova iznad članka 347. Ovršnog zakona vidljivo da taj zakonski članak propisuje vrste privremenih mjera radi osiguranja nenovčane tražbine s time da su stavkom 1. tog članka samo primjerice navedene mjere osiguranja koje sud može donijeti, a stavak 2. tog članka ovlašćuje sud da donese i drugu/e mjeru/e kojom/kojima bi privremeno uredio sporni odnos između stranaka. Osim toga, ovaj sud napominje prvostupanjskom sudu da predlagatelj osiguranja predloženom privremenom mjerom nije ni predlagao sudu da privremeno uredi sporni odnos između stranaka u smislu članka 347. stavka 2. Ovršnog zakona već je predložio sudu određivanje mjere kojom bi se dužniku protivnika osiguranja (Financijskoj agenciji) zabranilo da obavi nenovčanu činidbu (da izda naloge bankama za prijenos zaplijenjenih novčanih sredstava protivniku osiguranja) na koju je upravljena tražbina – dakle, predlagatelj osiguranja je predložio donošenje mjere osiguranja iz članka 347. stavka 1. točke 5. Ovršnog zakona.

6. Slijedom navedenog, zbog svog pogrešnog pravnog shvaćanja prvostupanjski sud nije ispitivao pretpostavke za određivanje privremene mjere iz članka 346. Ovršnog zakona zbog čega pobijano rješenje ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a osobito jer nema razloga o odlučnim činjenicama čime je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku u vezi s člankom 21. stavkom 1. Ovršnog zakona. Naime, prema odredbi članka 346. stavka 1. Ovršnog zakona privremena mjera radi osiguranja nenovčane tražbine može se odrediti ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine i ako učini vjerojatnim i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili ako učini vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti. Osim toga, prema članku 346. stavku 2. u vezi članka 344. stavka 2. Ovršnog zakona predlagatelj osiguranja ne mora dokazivati postojanje opasnosti ako učini vjerojatnim da bi protivnik osiguranja pretrpio samo neznatnu štetu.

Iz navedenih zakonskih odredbi proizlazi da sud može donijeti rješenje o osiguranju određivanjem privremene mjere ako su kumulativno ispunjene dvije pretpostavke: a) predlagatelj osiguranja mora učiniti vjerojatnim postojanje svoje tražbine i b) predlagatelj osiguranja mora učiniti vjerojatnim postojanje opasnosti da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari odnosno predlagatelj osiguranja mora učiniti vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti. Međutim, predlagatelj osiguranja ne mora dokazivati vjerojatnost postojanja opasnosti ako bi učinio vjerojatnim da će predloženom mjerom protivnik osiguranja pretrpjeti samo neznatnu štetu.

7. Ne ulazeći ovom prilikom u ispitivanje vjerojatnosti postojanja nenovčane tražbine predlagatelja osiguranja jer će o toj zakonskoj pretpostavci za određivanje privremene mjere u ponovljenom postupku odlučiti prvostupanjski sud (usput rečeno, u obrazloženju pobijane odluke prvostupanjski sud smatra da je opća pretpostavka

za određivanje privremene mjere vjerojatnost postojanja spornog odnosa između stranaka čime je de facto postojanje pravnog odnosa između stranaka „izjednačio” s vjerojatnosti postojanja nenovčane tražbine predlagatelja osiguranja), ovaj sud ukazuje prvostupanjskom sudu da je predlagatelj osiguranja na str. 5. spisa (točka 9. tužbe/prijedloga za osiguranje) naveo i da predloženom mjerom osiguranja protivniku osiguranja ne bi bila nanijeta veća šteta. Međutim, to sud prvog stupnja nije ispitao. Naime, tek ako bi ocijenio da predlagatelj osiguranja nije učinio vjerojatnim da bi protivnik osiguranja predloženom mjerom osiguranja pretrpio samo neznatnu štetu, tada sud mora ispitivati vjerojatnost postojanje opasnosti da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari odnosno vjerojatnost da je mjera potrebna kako bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti.

Slijedom navedenog, čak i kada bi bila pravilna ocjena prvostupanjskog suda da predlagatelj osiguranja nije učinio vjerojatnim da je mjera potrebna radi sprječavanja nastanka nenadoknadive ili teško nadoknadive štete, radi sprječavanja nasilja (i radi osiguranja pravnoga reda), to u konkretnom predmetu ne znači da sud ne bi mogao odrediti predloženu mjeru. Naprotiv, sud bi unatoč tome mogao odrediti privremenu mjeru ako bi predlagatelj osiguranja učinio vjerojatnim da protivnik osiguranja tom mjerom ne bi pretrpio veću štetu odnosno da bi protivnik osiguranja određivanjem predložene mjere pretrpio samo neznatnu štetu. Međutim, to sud prvog stupnja nije ispitao pa je i zbog toga počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku u vezi s člankom 21. stavkom 1. Ovršnog zakona.

Stoga je žalbu predlagatelja osiguranja valjalo uvažiti kao osnovanu, ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovni postupak, a sukladno odredbi članka 380. točke 3. Zakona o parničnom postupku u vezi članka 21. Ovršnog zakona.

U nastavku postupka prvostupanjski sud će otkloniti bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje je ukazao ovaj sud te će nakon toga donijeti novu na zakonu osnovanu odluku koju će valjano obrazložiti.

8. Sukladno odredbi članka 166. stavka 3. Zakona o parničnom postupku u vezi s člankom 21. stavkom 1. Ovršnog zakona o troškovima predlagatelja osiguranja nastalih u drugostupanjskom postupku sud će odlučiti u konačnoj odluci.

Zagreb, 20. srpnja 2022.

Sudac
doc. dr. sc. Jelena Čuveljak

Broj zapisa: **eb30f-523f3**

Kontrolni broj: **0a31b-0954b-17c84**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=JELENA ČUVELJAK, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.